

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ സപ്തമസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ സപ്തമസ്കന്ധേ നവമോഽധ്യായഃ ॥

നാരദ ഉവാച

ഏവം സുരാദയഃ സർവേ ബ്രഹ്മരുദ്രപുരഃസരാഃ |
നോപൈതുമശകൻമന്യുസംരംഭം സുദുരാസദം || 1 ||

സാക്ഷാച്ഛ്രീഃ പ്രേഷിതാ ദേവൈർദ്യുഷ്ട്വാ തന്മഹദ്ഭൂതം |
അദ്യുഷ്ടാശ്രുതപൂർവത്വാത് സാ നോപേയായ ശങ്കിതാ || 2 ||

പ്രഹ്ലാദം പ്രേഷയാമാസ ബ്രഹ്മാവസ്ഥിതമന്തികേ |
താത പ്രശമയോപേഹി സ്വപിത്രേ കുപിതം പ്രഭും || 3 ||

തഥേതി ശനകൈ രാജൻമഹാഭാഗവതോഽർഭകഃ |
ഉപേത്യ ഭുവി കായേന നന്നാമ വിധൃതാഞ്ജലിഃ || 4 ||

സ്വപാദമൂലേ പതിതം തമർഭകം
വിലോക്യ ദേവഃ കൃപയാ പരിപ്ലുതഃ |
ഉത്ഥാപ്യ തച്ഛീർഷൺയദധാത് കരാംബുജം
കാലാഹിവിത്രസ്തധിയാം കൃതാഭയം || 5 ||

സ തത്കരസ്പർശധുതാഖിലാശുഭഃ
സപദ്യഭിവൃക്തപരാത്മദർശനഃ |
തത്പാദപദ്മം ഹൃദി നിർവൃതോ ദധൗ
ഹൃഷ്യത്തനൂഃ ക്ലിന്നഹൃദശ്രുലോചനഃ || 6 ||

അസ്തുഷീദ്ധരിമേകാഗ്രമനസാ സുസമാഹിതഃ |
പ്രേമഗദ്ഗദയാ വാചാ തന്യസ്തഹൃദയേക്ഷണം || 7 ||

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച
ബ്രഹ്മാദയഃ സുരഗണാ മൂനയോഽഥ സിദ്ധാഃ
സന്തൈകതാനമതയോ വചസാം പ്രവാഹൈഃ |
നാരാധിതും പുരുഗുണൈരധുനാപി പിപ്രൂഃ
കിം തോഷ്ടുമർഹതി സ മേ ഹരിരുഗ്രജാതേഃ || 8 ||

മന്യേ ധനാഭിജനരൂപതപഃശ്രുതൗജ -
സ്തേജഃപ്രഭാവബലപൗരുഷബുദ്ധിയോഗാഃ |
നാരാധനായ ഹി ഭവന്തി പരസ്യ പുംസോ
ഭക്ത്യാ തുതോഷ ഭഗവാൻഗജയുമപായ || 9 ||

വിപ്രാദ് ദ്വിഷഡ്ഗുണയുതാദരവിന്ദനാഭ -
പാദാരവിന്ദവിമുഖാച്ഛപചം വരിഷ്ഠം |
മന്യേ തദർപിതമനോവചനേഹിതാർഥ -
പ്രാണം പുനാതി സ കുലം ന തു ഭൂരിമാനഃ || 10 ||

നൈവാത്മനഃ പ്രഭുരയം നിജലാഭപൂർണോ
മാനം ജനാദവിദുഷഃ കരുണോ വൃണീതേ |
യദ് യജ്ജനോ ഭഗവതേ വിദധീത മാനം
തച്ചാത്മനേ പ്രതിമുഖസ്യ യഥാ മുഖശ്രീഃ || 11 ||

തസ്മാദഹം വിഗതവിക്ലവ ഈശ്വരസ്യ
സർവാത്മനാ മഹി ഗൃണാമി യഥാമനീഷം |
നീചോഽജയാ ഗുണവിസർഗമനുപ്രവിഷ്ടഃ
പൂയേത യേന ഹി പുമാനനുവർണിതേന || 12 ||

സർവേ ഹൃമീ വിധികരാസ്തവ സത്തുധാമ്നോ
 ബ്രഹ്മാദയോ വയമിവേശ ന ചോദ്വിജന്തഃ |
 ക്ഷേമായ ഭൂതയ ഉതാത്മസുഖായ ചാസ്യ
 വിക്രീഡിതം ഭഗവതോ രൂപിരാവതാരൈഃ || 13 ||

തദ് യച്ഛ മന്യുമസുരശ്ച ഹതസ്ത്വയാദ്യ
 മോദേത സാധുരപി വൃശ്ചികസർപഹത്യാ |
 ലോകാശ്ച നിർവൃതിമിതാഃ പ്രതിയന്തി സർവേ
 രൂപം നൃസിംഹ വിഭയായ ജനാഃ സ്ഥരന്തി || 14 ||

നാഹം ബിഭേദ്യജിത ത്വേതിഭയാനകാസ്യ -
 ജിഹ്വാർകനേത്രഭ്രൂകുടീരഭസോഗ്രദംഷ്ട്രാത് |
 ആന്ത്രസ്രജഃക്ഷതജകേസരശങ്കുകർണാ -
 നിർഹ്വാദഭീതദിഗിഭാദരിഭിന്നഖാഗ്രാത് || 15 ||

ത്രസ്തോസ്ത്വഹം കൃപണവത്സല ദുഃസഹോഗ്ര -
 സംസാരചക്രകദനാദ് ഗ്രസതാം പ്രണീതഃ |
 ബദ്ധഃ സ്വകർമ്മഭിരുശത്തമ ത്വേംഘ്രിമൂലം
 പ്രീതോപവർഗശരണം ഹ്യയസേ കദാ നു || 16 ||

യസ്ഥാത് പ്രിയാപ്രിയവിയോഗസയോഗജൻമ -
 ശോകാഗ്നിനാ സകലയോനിഷു ദഹ്യമാനഃ |
 ദുഃഖൗഷധം തദപി ദുഃഖമതദ്ധിയാഹം
 ഭൂമൻഭ്രമാമി വദ മേ തവ ദാസ്യയോഗം || 17 ||

സോഽഹം പ്രിയസ്യ സുഹൃദഃ പരദേവതായാ
 ലീലാകമാസ്തവ നൃസിംഹ വിരിഞ്ചഗീതാഃ |
 അഞ്ജസ്തിതർമ്യനുഗൃണൻഗുണവിപ്രമുക്തോ
 ദുർഗാണി തേ പദയുഗാലയഹംസസംഗഃ || 18 ||

ബാലസ്യ നേഹ ശരണം പിതരൗ നൃസിംഹ
 നാർത്ത്യ ചാഗദമുദൻവതി മജ്ജതോ നഃ |
 തപ്തസ്യ തത്പ്രതിവിധിർയ ഇഹാഞ്ജസേഷ്ട -
 സ്താവദ് വിഭോ തനുഭൃതാം ത്വദുപേക്ഷിതാനാം || 19 ||

യസ്മിൻയതോ യർഹി യേന ച യസ്യ യസ്മാദ്
 യസ്തൈ യഥാ യദുത യസ്ത്വപരഃ പരോ വാ |
 ഭാവഃ കരോതി വികരോതി പൃഥക്സ്വഭാവഃ
 സഞ്ചാദിതസ്തദഖിലം ഭവതഃ സ്വരൂപം || 20 ||

മായാ മനഃ സൃജതി കർമ്മയം ബലീയഃ
 കാലേന ചോദിതഗുണാനുമതേന പുംസഃ |
 ഛന്ദോമയം യദജയാർപിതഷോഡശാരം
 സംസാരചക്രമജ കോതിതരേത് ത്വദന്യഃ || 21 ||

സ ത്വം ഹി നിത്യവിജിതാത്മഗുണഃ സ്വധാമ്നാ
 കാലോ വശീകൃതവിസൃജ്യവിസർഗശക്തിഃ |
 ചക്രേ വിസൃഷ്ടമജയേശ്വര ഷോഡശാരേ
 നിഷ്പീഡ്യമാനമുപകർഷ വിഭോ പ്രപന്നം || 22 ||

ദൃഷ്ടാ മയാ ദിവി വിഭോഽഖിലധിഷ്ഠ്യപാനാ -
 മായുഃ ശ്രിയോ വിഭവ ഇച്ഛതി യാഞ്ജനോഽയം |
 യേസ്ഥത്പിതുഃ കുപിതഹാസവിജ്യംഭിതഭൂ -
 വിസ്ഫുർജിതേന ലുലിതാഃ സ തു തേ നിരസ്തഃ || 23 ||

തസ്മാദമുസ്തനുഭൃതാമഹമാശിഷോ ജ്ഞേ
 ആയുഃ ശ്രിയം വിഭവമൈന്ദ്രിയമാവിരിഞ്ചാത് |
 നേച്ഛാമി തേ വിലുലിതാനുരുവിക്രമേണ
 കാലാത്മനോപനയ മാം നിജഭൃത്യപാർശ്വം || 24 ||

കുത്രാശിഷഃ ശ്രുതിസുഖാ മൃഗതൃഷ്ണിരുപാഃ

കേദ്രം കലേവരമശേഷരുജാം വിരോഹഃ |

നിർവിദ്യതേ ന തു ജനോ യദപീതി വിദ്വാൻ

കാമാനലം മധുലവൈഃ ശമയന്ദുരാപൈഃ || 25 ||

ക്വാഹം രജഃപ്രഭവ ഇൗശ തമോദ്യധികേന്ദ്രിനി

ജാതഃ സുരേതരകുലേ ക്വ തവാനുകമ്പാ |

ന ബ്രഹ്മണോ ന തു ഭവന്ത്യ ന വൈ രമായാ

യൻമേന്ദ്രപിതഃ ശിരസി പദ്മകരഃ പ്രസാദഃ || 26 ||

നൈഷാ പരാവരമതിർഭവതോ നനു സാ -

ജ്ജന്തോർയഥാത്ഥിത്വസുഹൃദോ ജഗതസ്തഥാപി |

സംസേവയാ സുരതരോരിവ തേ പ്രസാദഃ

സേവാനുരൂപമുദയോ ന പരാവരത്വം || 27 ||

ഏവം ജനം നിപതിതം പ്രഭവാഹികുപേ

കാമാഭികാമമനു യഃ പ്രപതൻപ്രസംഗാത് |

കൃത്യാത്ഥിത്വസാത് സുരർഷിണാ ഭഗവൻ ഗൃഹീതഃ

സോഹം കഥം നു വിസൃജേ തവ ഭൃത്യസേവാം || 28 ||

മത്പ്രാണരക്ഷണമനന്ത പിതൂർവധശ്ച

മന്യേ സ്വഭൃത്യഋഷിവാക്യമൃതം വിധാതും |

ഖഡ്ഗം പ്രഗൃഹ്യ യദവോചദസദ്വിധിത്സു -

സ്ത്വാമീശ്വരോ മദപരോവതു കം ഹരാമി || 29 ||

ഏകസ്ത്വമേവ ജഗദേതദമുഷ്യ യത് ത്വ -

മാദ്യന്തയോഃ പൃഥഗവന്ത്യസി മധ്യതശ്ച |

സൃഷ്ട്വാ ഗുണവൃതികരം നിജമായയേദം

നാനേവ തൈരവസിതസ്തദനുപ്രവിഷ്ടഃ || 30 ||

ത്വം വാ ഇദം സദസദീശ ഭവാംസ്തതോന്യോ
 മായാ യദാത്മപരബുദ്ധിരിയം ഹൃപാർഥാ |
 യദ് യസ്യ ജൻമ നിധനം സ്ഥിതിരീക്ഷണം ച
 തദ് വൈ തദേവ വസുകാലവദഷ്ടിതർവോഃ || 31 ||

ന്യസ്യേദമാത്മനി ജഗദ് വിലയാംബുമധ്യേ
 ശേഷേത്ത്ഥനാ നിജസുഖാനുഭവോ നിരീഹഃ |
 യോഗേന മീലിതദ്യുഗാത്മനിപീതനിദ്ര -
 സ്തൂർയേ സ്ഥിതോ ന തു തമോ ന ഗുണാംശ്ച യുക്ഷേ || 32 ||

തസ്യൈവ തേ വപുരിദം നിജകാലശക്ത്യാ
 സഞ്ചാദിതപ്രകൃതിധർമണ ആത്മഗുഡം |
 അംഭസ്യനന്തശയനാദ് വിരമത്സമാധേ -
 ര്നാഭേരഭൂത് സ്വകണികാവടവൻമഹാബ്ജം || 33 ||

തത്സംഭവഃ കവീരതോന്യദപശ്യമാന -
 സ്ത്വാം ബീജമാത്മനി തതം സ്വബഹിർവിചിന്ത്യ |
 നാവിന്ദദബ്ദശതമപ്സു നിമജ്ജമാനോ
 ജാതേക്വരേ കഥമു ഹോപലഭേത ബീജം || 34 ||

സ ത്വാത്മയോനിരതിവിസ്ഥിത ആസ്ഥിതോബ്ജം
 കാലേന തീവ്രതപസാ പരിശുദ്ധഭാവഃ |
 ത്വാമാത്മനീശ ഭൂവി ഗന്ധമിവാതിസൂക്ഷ്മം
 ഭൂതേന്ദ്രിയാശയമയേ വിതതം ദദർശ || 35 ||

ഏവം സഹസ്രവദനാംഘ്രിശിരഃകരോരു -
 നാസാസ്യകർണനയനാഭരണായുധാഘ്രം
 മായാമയം സദുപലക്ഷിതസന്നിവേശം
 ദൃഷ്ട്വാ മഹാപുരുഷമാപ മുദം വിരിഞ്ചഃ || 36 ||

തസ്മൈ ഭവാൻഹയശിരസ്തനുവം ച ബിഭ്രദ്
 വേദദ്രുഹാവതിബലൗ മധുകൈടഭാഖ്യൗ |
 ഹത്യാ്നയച്ഛൂതിഗണാംസ്തു രജസ്തമശ്ച
 സത്ത്വം തവ പ്രിയതമാം തനുമാമനന്തി || 37 ||

ഇത്ഥം നൃതിർയഗൃഷിദേവത്യാഷാവതാരൈ -
 ര്ലോകാകാൻ വിഭാവയസി ഹംസി ജഗത്പ്രതീപാൻ |
 ധർമം മഹാപുരുഷ പാസി യുഗാനുവൃത്തം
 ഛന്നഃ കലൗ യദഭവസ്ത്രിയുഗോദ്യമ സ ത്വം || 38 ||

നൈതൻമനസ്തവ കമാസു വികുംഠനാഥ
 സമ്പ്രിയതേ ദുരിതദുഷ്ടമസാധു തീവ്രം |
 കാമാതുരം ഹർഷശോകഭയൈഷണാർതം
 തസ്മിൻകഥം തവ ഗതിം വിമൃശാമി ദീനഃ || 39 ||

ജിഹ്വൈകതോച്ഛൃത വികർഷതി മാവിത്യുപ്താ
 ശിശ്നോന്യതസ്ത്വഗുദരം ശ്രവണം കുതശ്ചിത് |
 പ്രാണോന്യതശ്ചപലദ്യുക് ക്വ ച കർമശക്തി -
 ര്ബഹ്യഃ സപത്യ ഇവ ഗേഹപതിം ലുനന്തി || 40 ||

ഏവം സ്വകർമപതിതം ഭവവൈതരൺയാ -
 മന്യോന്യജൻമമരണാശനഭീതഭീതം |
 പശ്യഞ്ജനം സ്വപരവിഗ്രഹവൈരമൈത്രം
 ഹന്തേതി പാരചര പീപൃഹി മൂഢമദ്യ || 41 ||

കോ ന്വത്ര തേജ്വിലഗുരോ ഭഗവൻപ്രയാസ
 ഉത്താരണ്യസ്യ ഭവസംഭവലോപഹേതോഃ |
 മൂഢേഷു വൈ മഹദനുഗ്രഹ ആർതബന്ധോ
 കിം തേന തേ പ്രിയജനാനനുസേവതാം നഃ || 42 ||

നൈവോദ്വിജേ പര ദുരത്യയവൈതരൺയാ -
 സ്ത്വദ്വിർയഗായനമഹാമൃതമഗ്നചിത്തഃ |
 ശോചേ തതോ വിമുഖചേതസ ഇന്ദ്രിയാർഥ -
 മായാസുഖായ ഭരമുദ്യഹതോ വിമുഢാൻ || 43 ||

പ്രായേണ ദേവ മൂനയഃ സ്വവിമുക്തികാമാ
 മൗനം ചരന്തി വിജനേ ന പരാർഥനിഷ്ഠാഃ |
 നൈതാൻവിഹായ കൃപണാൻവിമുമുക്ഷ ഏകോ
 നാൻയം ത്വദസ്യ ശരണം ഭ്രമതോഽനുപശ്യേ || 44 ||

യൻമൈമുനാദി ഗൃഹമേധിസുഖം ഹി തുച്ഛം
 കണ്ഡൂയനേന കരയോരിവ ദുഃഖദുഃഖം |
 തുപ്യന്തി നേഹ കൃപണാ ബഹുദുഃഖഭാജഃ
 കണ്ഡൂതിവൻമനസിജം വിഷഹേത ധീരഃ || 45 ||

മൗനവ്രതശ്രുതതപോഽധ്യയനസ്വധർമ്മ -
 വ്യാഖ്യാരഹോജപസമാധയ ആപവർഗ്യാഃ |
 പ്രായഃ പരം പുരുഷ തേ ത്വജിതേന്ദ്രിയാണാം
 വാർത്താ ഭവന്ത്യുത ന വാത്ര തു ദാമ്ഭികാനാം || 46 ||

രൂപേ ഇമേ സദസതീ തവ വേദസ്യഷ്ടേ
 ബീജാങ്കുരാവിവ ന ചാൻയദരുപകസ്യ |
 യുക്താഃ സമക്ഷമുഭയത്ര വിചിൻവതേ ത്വാം
 യോഗേന വഹിമിവ ദാരുഷ്യ നാൻയതഃ സ്യാത് || 47 ||

ത്വം വായുരഗ്നിരവനിർവിയദംബുമാത്രാഃ
 പ്രാണേന്ദ്രിയാണി ഹൃദയം ചിദനുഗ്രഹശ്ച |
 സർവം ത്വമേവ സഗുണോ വിഗുണശ്ച ഭൂമൻ
 നാൻയത് ത്വദസ്ത്യപി മനോവചസാ നിരൂക്തം || 48 ||

നൈതേ ഗുണാ ന ഗുണീനോ മഹാദാദയോ യേ
 സർവേ മനഃപ്രഭൃതയഃ സഹദേവമർത്യാഃ |
 ആദ്യന്തവന്ത ഉരുഗായ വിദന്തി ഹി ത്വാ -
 മേവം വിമുശ്യ സുധിയോ വിരമന്തി ശബ്ദാത് || 49 ||

തത് ത്വേർഹത്തമ നമഃ സ്തുതികർമപൂജാഃ
 കർമ സ്മൃതിശ്ചരണയോഃ ശ്രവണം കഥായാം |
 സംസേവയാ ത്വയി വിനേതി ഷഡംഗയാ കിം
 ഭക്തിം ജനഃ പരമഹംസഗതൗ ലഭേത || 50 ||

നാരദ ഉവാച
 ഏതാവദ്വർണിതഗുണോ ഭക്ത്യാ ഭക്തേന നിർഗുണഃ |
 പ്രഹ്ലാദം പ്രണതം പ്രീതോ യതമന്യുരഭാഷത || 51 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
 പ്രഹ്ലാദ ഭദ്ര ഭദ്രം തേ പ്രീതോഹം ത്വേസുരോത്തമ |
 വരം വൃണീഷ്വാഭിമതം കാമപൂരോസ്സ്മൃഹം നൃണാം || 52 ||

മാമപ്രീണത ആയുഷ്മന്ദർശനം ദുർലഭം ഹി മേ |
 ദൃഷ്ട്വാ മാം ന പുനർജന്തുരാത്മാനം തപ്തുമർഹതി || 53 ||

പ്രീണന്തി ഹൃഥ മാം ധീരാഃ സർവഭാവേന സാധവഃ |
 ശ്രേയസ്കാമാ മഹാഭാഗാഃ സർവാസാമാശിഷാം പതിം || 54 ||

ഏവം പ്രലോഭ്യമാനോപി വരൈർലോകപ്രലോഭനൈഃ |
 ഏകാന്തിത്വാദ് ഭഗവതി നൈഷ്ഠ്യത് താനസുരോത്തമഃ || 55 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം
 സപ്തമസ്കന്ധേ പ്രഹ്ലാദചരിതേ ഭഗവത്സതവോ
 നാമ നവമോദ്യായഃ ||